

10/38

LA CAMPANA DE GRACIA

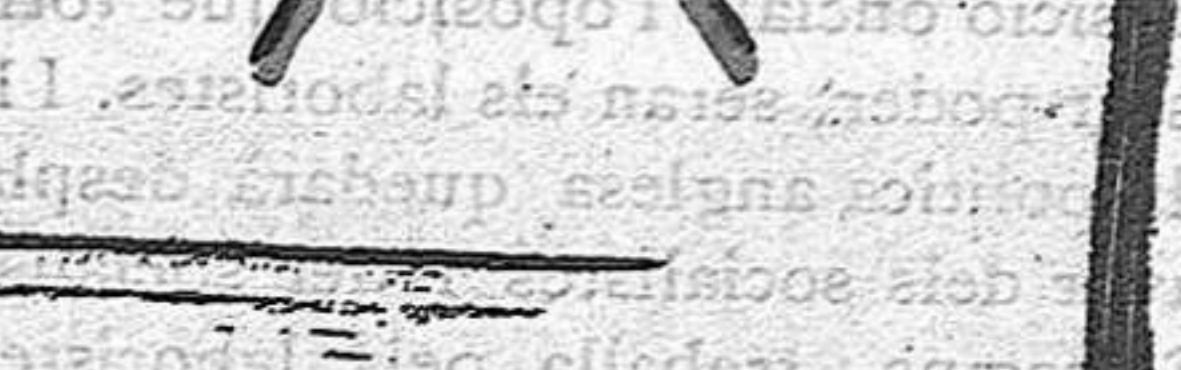
El meridid de Londres

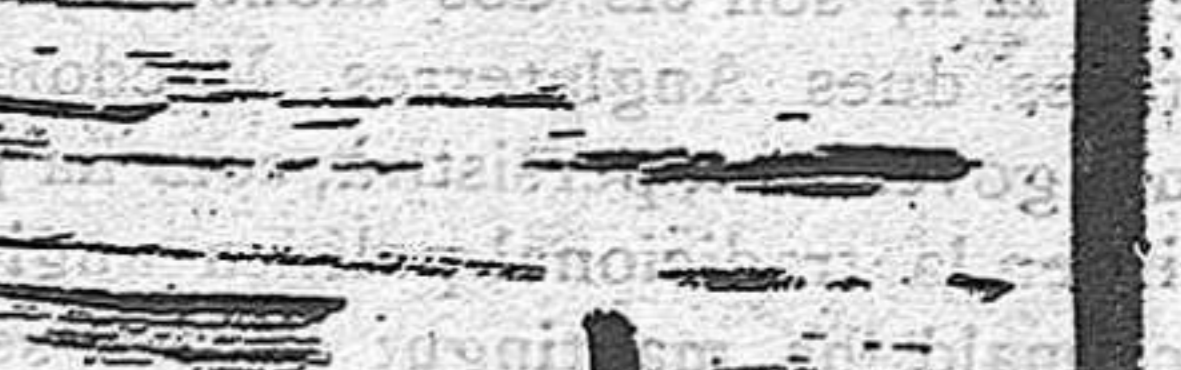
El escritur de Londres

El obrer de Londres

El erudit de Londres

El soldat de Londres

El erudit de Londres

El obrer de Londres

Des d'Anglaterra

Ens en hem anat a Anglaterra en un viatge espiritual. Amb el pensament hem assistit a la campanya electoral britànica i ens hem barrejat amb els ciutadans anglesos en els mitings, en l'acte de la votació i en l'espera dels escrutinis. L'ànima ens ha fugit, i hem d'escriure des d'Anglaterra estant. De vegades, aquests viatges espirituals reconforten i enriqueixen la nostra vida. Per viatjar en aquesta forma, no cal prendre bitllets ni portar maletes. Molts dels que viatgen amb aquestes endròmines, són tan insensibles com elles mateixes. Utilitzant els lliures i ràpids camins del pensament, nosaltres acostumem a passejar per Europa i Amèrica, sobretot quan la quietud ens avorreix.

Hem anat a Anglaterra i ens hem trobat com el peix a l'aigua. Una campanya electoral és un excel·lent revulsiu contra els perills de l'ensopiment. Per fer més atractiva la campanya electoral anglesa, hi ha hagut aquesta vegada una extraordinària abundància d'incidents i de desordres i això amb el caràcter pintoresc que els anglesos saben donar a aquestes coses.

Quan aquestes ratlles, escrites amb l'ànima allunyada, arribin als nostres lectors, ja se sabrà el resultat de la lluita electoral britànica. Oh, la inundació de xifres electorals! Les col·leccions de xifres dels escrutinis són el gran plat de les democràcies modernes. A nosaltres aquest plat ens agrada, encara que no ens fem massa il·lusions respecte al seu poder nutritiu.

Com que ara hi ha a l'estranger una sèrie d'eleccions, pensem continuar el nostre viatge internacional. Anirem als Estats Units, a Alemanya, a Bèlgica, a tot arreu on hi hagi moviment i soroll. Ens sembla que trigarem a tornar. Però si mentrestant passés aquí alguna cosa, si per aquí també hi hagués d'haver eleccions, ja ens faran el favor d'avisar-nos i tornariem tot seguit. Ens interessa molt el veure d'aprop l'èxit del senyor Sala i el senyor baró de Viver a Catalunya.

El meridià de Londres

Escrivim en el matí del dia 29, el dia de les eleccions angleses. S'està realitzant la votació, l'escrutini de la qual espera el món. Triomfaran els conservadors? Els laboristes? Els liberals?

Deixant a lo imprevisit un marge, diguem que triomfaran, en vots i en actes, els conservadors. Tenien a la Cambra vella 265 diputats contra 200 els laboristes i 165 els liberals. Creixeran encara, però també els laboristes. Aleshores el govern anirà an els conservadors, però l'oposició oficial, l'oposició que tornarà a ésser poder, seran els laboristes. I l'eix de la política anglesa quedarà desplaçat a favor dels socialistes i del socialisme.

El temps, treballa pels laboristes, i per a nosaltres, socialistes. El temps elimina an els liberals i deixa davant per davant a conservadors i laboristes, que, a la fi, són els dos mons, i, per lo tant, les dues Anglaterra. Macdonald, com a governant, persistirà, com ha persistit en la tradicional política anglesa. Macdonald ha mantingut en les seves posicions al virrei de l'Índia, ha rebutjat les proposicions de l'Egipte, ha persistit en la política petrolífera, ha continuat l'aïllament de França, cobrint-lo amb una decoració pacifista. Però si en Macdonald hagués obtingut el poder novament, hauria desenrotllat una política econòmica adversa a l'economia burgesa. La reorganització de la indústria carbonera, en Macdonald l'hauria feta amb una base socialista. Doncs, la guerra amb el front únic. Però la lluita de classes, temperada pel sentit governamental de tot anglès, reprendrà amb la desfeta electoral d'en Macdonald. I el socialisme sentiment, el socialisme marxista, anirà extenent-se per Anglaterra.

Que triomfi en Macdonald. Però la

seva desfeta no serà més que un episodi. La història treballa per ell, perquè la història es diu, avui, socialisme. Dintre de dos, de tres anys, ni conservadors ni liberals, coaligats, trencaran la seva ementa.

PARADOX

Les decapitacions municipals

Entre els avantatges de l'actual règim, n'hi ha un que és sens dubte molt apreciat pel públic imparcial: El de la facilitat per decapitar regidors. Ara amb un cop de ploma, poden ésser eliminats dels Ajuntaments els senyors que, per excés de feina, per excés de zel, o per altres excessos, arriben a ésser sobrers en el Consistori. Això vol dir que tot regidor que no compleixi prou, sigui per falta de voluntat, sigui per falta de condicions, té al damunt, si no l'espasa de Damocles, almenys la vara del governador.

I no pot negar-se que el públic veu amb certa satisfacció—de vegades franca, de vegades dissimulada—aquesta decapitació ràpida, fulminant. Una vellíssima tradició, que en el fons potser és injusta, fa poc simpàtics els regidors davant la multitud. I quan un regidor sofreix un accident de caràcter diguem-ne administratiu, la gent es diverteix una mica. Per als regidors, siguin electius, siguin triats per les autoritats del dia, el poble no té pietat. Un regidor que cau doncs el públic riu o somriu, segons els temperaments.

Donem la nostra paraula d'honor que no sabem una paraula dels motius que hi ha hagut per donar el passaport a dos il·lustres tinentes d'alcalde i a un regidor, d'ofici taverner, que pertenyien a l'Ajuntament de Barcelona. El Sr. Nualart, que és la personalitat més coneguda i eminent dels tres últims decapitats, féu, en la última sessió municipal a la qual assistí, un discurs patètic i gairebé misteriós, que ha estat qualificat irònicament de «cant del cisne». Personalment, el senyor Nualart és tot el contrari d'un cisne. No té ni la blancor ni el candor d'aquesta decorativa au acuàtica. Però el seu parlament de comiat tingué, en efecte, tot el caràcter d'un cant enyoradís a la vida municipal que li fugia de les mans.

Nosaltres, com sap tothom, estem per la democràcia, per la llibertat, pel sufragi

universal i per la intervenció del poble en la marxa de les corporacions públiques, però hem de reconèixer que els procediments democràtics són poc expeditius per eliminar regidors. En aquests afers, cal anar depressa. Tal dit, tal fet. No volem suposar que la decapitació d'uns regidors determinats impliqui per aquests cap mena de censura ni d'acusació. Sovint, treient un home de l'Ajuntament es fa a l'eliminar un gran favor. Qui sap si és aquest el cas dels senyors Nualart, Tallada, i Balanyà. Tots tres, portats pel seu amor a la ciutat, s'havien pres massa a la valenta les qüestions municipals, i això posava en perill, no solament la seva salut, sinó fins els seus interessos personals. Ja està bé que els administradors de la cosa pública dediquin a aquesta tota la seva atenció... Però es una llàstima que, entusiasmats generosament en l'administració dels bens del comú, es descuidin dels bens propis.

El senyor Nualart, home de llarga història local, vell coneixedor del Municipi i de les seves relacions i ramificacions, havia entrat de ple en l'estudi i resolució del problema de la llum. Això l'havia convertit, últimament, en un home lluminós. No menjava, ni dormia, de tant pensar en el problema del gas i de l'electricitat. Apartant-lo del Municipi, li han tornat la calma que necessitava. Però ell, imitant el personatge d'Enric Ibsen, ha acabat la representació de l'obra amb un crit emocionant de: «llum, llum!» El senyor Nualart no demanava el sol com l'Osvald dels *Espectres*. S'accontentava amb una constel·lació de bacs de gas, de bombetes elèctriques i de focus d'arc voltaic...

FULMEN

MORTS I VIUS

Avui és el dia, el dia dels Morts que a la tomba dormen el seu darrer son. Avui els sepulcres ui, si en fan de goig! Els uns tenen llànties de flam concirós, els altres corones o bé rams de flors que els seus els hi porten com tribut d'amor i de recordança del seu pas pel món. Aquells que un jorn foren, en pau dormin tots mentres ens esperen i ens guarden el lloc. Que mai no s'esborrin del nostre record! Més all que als sepulcres n'hi manquen de morts; la terra n'és plena, se'n veuen per tot... Són morts que belluguen i es pensa tothom que viuen, i els tracten sens cap aprensió; sobretot si els veuen amb un vestit nou, i si tenen auto, encara millor. Oh, els morts que caminen amb aire orgullós i al pobret que els tracta el deixen com nou! Els uns són burgesos d'aquells sense cor, que amb el suc que treuen als treballadors viuen com a prínceps i amassen milions. Els altres són metges de tarannà nou, que amb poques visites es fan barba d'or; advocats es troben embolicadors, que al client el plomen sense compasió; botiguers que paguen un lloguer molt gros, que sempre sospiren perquè venen poc i el dia que pleguen... viuen com senyors. Però, allí on es troba més nombre de morts

és als camps polítics, com més vells, pitjor. Jo en sé una curriua... prò no us diré el nom, perquè els tals cadàvers són vius de debò, i no vull que puguin buscar-me raons: els uns varen ésser poc temps regidors; ni un cèntim tenien per fer cantà un orb, i a casa tornaren cobert el ronyó. En sé que pogueren ficar el nas sols a l'olla que guarden les Diputacions, i a l'acte tragueren faves d'olla, nois. Se'n troben que foren diputats a Corts i feren discursos pagats a pes d'or; n'hi ha que arribaren ésser senadors i al Senat, que és cosal sens moure soroll, un dia trobaren algun paperot que els feu accionistes d'un negoci gros... Els morts de tal mena que me'n fan de por! Com veure'ls voldria fets un parcellet cent pams sota terra... Per tení aquest goig jo crec que em faria fins enterraments

FLOS

TEMES SOCIALS

SUPERACIÓ

No pot negar-se que en l'evolució de les idees democràtiques són de remarcar certes incongruències i oscil·lacions que aprofiten els seus enemics per tal de colpir-les i reforçar llurs posicions desbaïllades.

Però l'esperit democràtic, contredint-se a si mateix, com es contradeixen sovint totes les coses que evolucionen, va avançant i estrenyent-se, seguint una llei absurda de progrés humà que fa que res es mogui en un sentit rectilini i en un impuls únic.

Ideals i dogmes revellits, veiem com tornen als seus orígens unes vegades, i com d'altres, es desvien fins oposar-se a la seva mateixa essència. La química retrocedeix a l'alquímia; el lliberalisme accepta les cooperacions i trenca la rigidesa del dogma proteccionista; el nacionalisme sent afluir-se la unió dels seus agregats; la metafísica cedeix part del seu regne; el conservadurisme es doblega a les transformacions del dret públic i del privat; l'absolutisme obre les finestres del seu palau encantat a l'aire i a les veus del carrer. En la Edat Mitja, l'Església catòlica venja les persecucions religioses dels emperadors romans i agita les tenebres de les catacombres...

La democràcia és una idea jova, que en poc temps ha assolit a Europa un màxim desenrotllament, tan precoç que sembla de vegades malaltís.

L'autoritarisme dels pobles primitius era comunista. El comunisme oriental esdevé autoritari. Si totes les coses humanes es tanquessin dins d'un cercle, fóra desesperant. Però no és així. Es mouen per accions i reaccions i com que el contingut de cada cervell i de cada ànima no és mai el mateix, no hi ha tampoc dos moments idèntics en la vida. I així es forma la llei precària, però gloriosa, malgrat tot, del progrés humà.

**

Les grans masses de la democràcia no han pogut encara sotstreures a la funesta influència dels idearis i dels sentiments burgesos.

Dinou centúries de misèries i esclavatge són una bona llosa per enterrar l'esperit més alt i més gran. Si hem esquarterat la llosa, no hem fet poc.

Un cas extraordinari

—Es va morir de resultes d'haver menjat cigrons emmetzinats, i ara, després de mort, resulta que els cigrons eren bons!

Si la Democràcia ha d'anar creant la seva pròpia consciència, caldrà que superi tot l'heretatge tràgic d'aquesta civilització i es remonti a les idees pures i immaculades...

S'ha d'intentar un redreçament ètic de l'home. Tots els sentiments es van podrint en les institucions creades per la burgesia i s'adulteren amb l'aplicació constant a estats socials i polítics que no són «democràtics», que són produïts per artificis, per «mentides convencionals».

Aquesta és la tasca més important i urgent de les democràcies. El deslliurament moral de tots els homes ha de precedir al deslliurament econòmic... I no ens treurem del damunt l'opressió capitalista si seguim pensant segons les deïxuplines burgeses.

La Democràcia avança perquè el seu ideari és més noble que el que inspira la Societat contemporània.

Però el dia que haurem superat els bàsics factors morals que aguanten al capitalisme, la victòria serà total i definitiva.

GLICINI

MORTS

El regne de la mort s'ha aixamplat a Espanya d'una manera extraordinària d'ençà d'aquell famós 13 de setembre. No volem fer al·lusions a les persones. Els morts que senyalem aquí són d'un altre caràcter; són morts d'aquells que no «surten» a *La Vanguardia*. Són cadàvers morals o immorals, si voleu, és a dir, que no són de carn i ossos i es poden passar d'enterro, d'oracions, esqueles i pompes funeràries.

Citem-ne alguns: la joventut de Don Melquiades; el pavo de Don Lacandru; en Jorge, el de les estirades orelles; les frases d'en Maura; els d'allonses d'en Cierva; l'enterniment d'en Junoy...

També ha passat al «panteon del Olvido» la coneguda senyora Star.

BATAILLES ARREU - DE - TOT

PERDRE I GUANYAR EL TEMPS

Ja deuen saber que hi ha vèries maneres de passar el temps, perquè no es necessita massa saviduria per enterar-se i fer-se capaç de tal cosa. Quan es passa ocupant-lo en una ximpleria qual-

deixar senyal si no volem ésser iguals a les bèsties. No es pot passar la vida ballant el shimmy, buscant un empleu a l'Ajuntament d'aquells que no hi has d'anar sinó a cobrar.

Mireu com passa el temps la joventut a Espanya, i no podeu dissimular una ganyota de fàstic i de despreci.

Mireu en canvi com el passen en altres països veritablement civilitzats. Una expedició arqueològica de New York, dirigida per M. C. L. Bernheimer s'ha dirigit a les muntanyes de l'Arizona, als environs del Neskla-Nizadi Canyon, una afluent del Navajo Canyon, per a identificar les petjades d'un animal faulós: el dinosaurus.

Per això tan sols? diran vostès. Sí, senyors: per això. Però això no es fa cada dia.

LA FAÇ DE LA MORT

Heu's aquí la faç d'Anatole France, mort. Un dolor tan gran com el que ara sofreix França, sofrí fa poc Catalunya amb la mort d'en Guimerà.

Quan mor un home com en Guimerà o l'Anatole France, sembla que el poble mori també un xic. I és que els homes com l'Anatole France o en Guimerà són el cor i el cervell del poble i, morts ells, trobem una estranya irregularitat en la nostra vida, que abans funcionava normalment. Per això, quan mor un home de tan alta espiritualitat i significació com en Guimerà o l'Anatole France,

ningú ha recordat ara aquests dies, malgrat ésser una de les millors del mestre.—*El crim de Silvestre Bonnard...* Són aquelles mans que han cobert de glòria el front de França.

L'ORDRE ÉS UNA COSA MOLT CONVENIENT

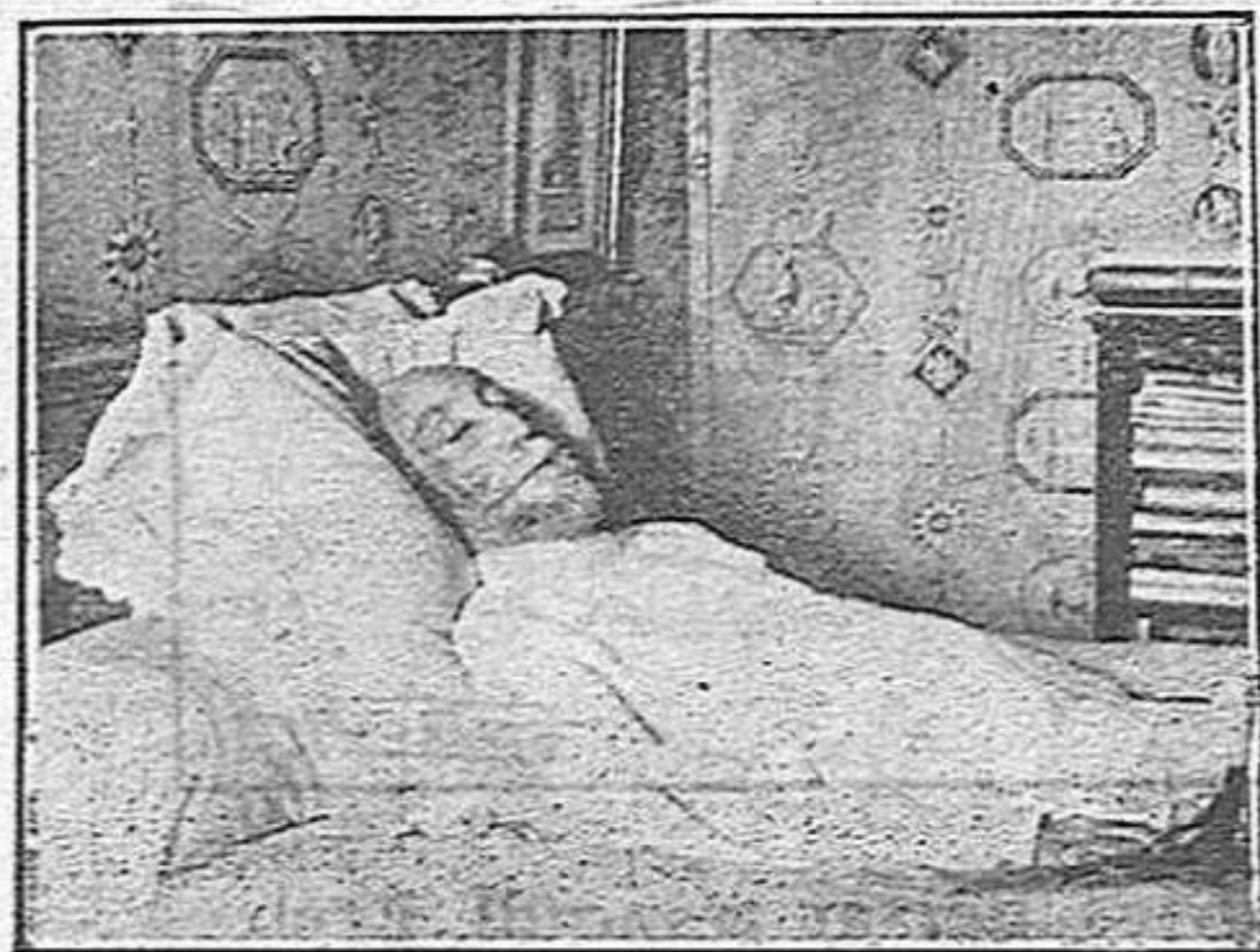
El govern d'una nació és una cosa molt més sèria i complicada de lo que la gent creu. Sobretot quan la responsabilitat d'aquest govern—com passa a Itàlia amb Mussolini—recau per pròpia voluntat en un sol home. Aquest home no pot

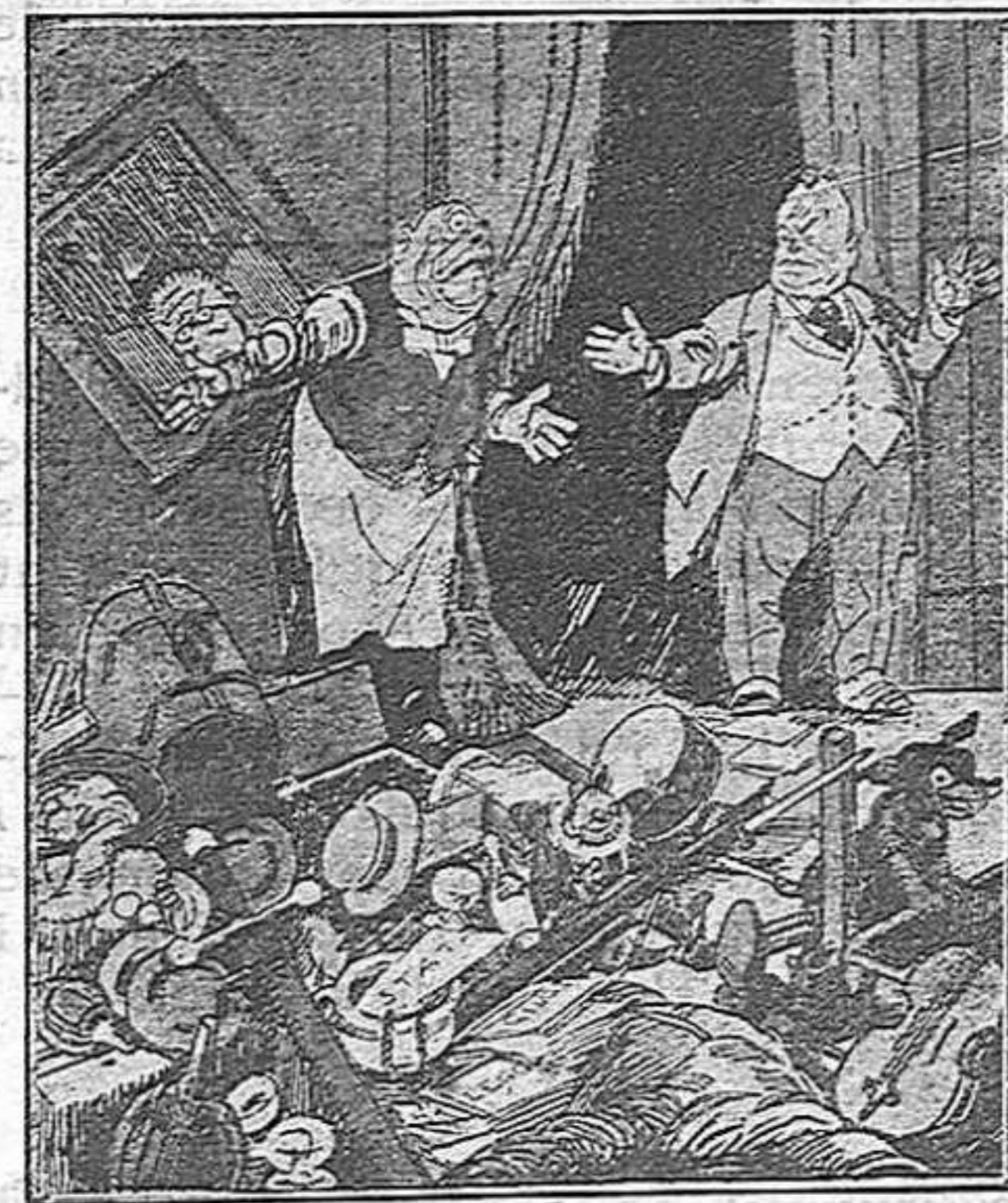
A les muntanyes d'Alaska

L'enterrament

Anatole France, mort

—Vol que posem un xic d'ordre!
—Al meu voltant tot ho és d'ordre!

(De L'Asino)

sevol: amb la política, amb la cria de gallines, amb una dona, es pot ben dir que és temps perdut. Es clar que els que això fan són sers senzills, humils, que no tenen ambicions i diuen:

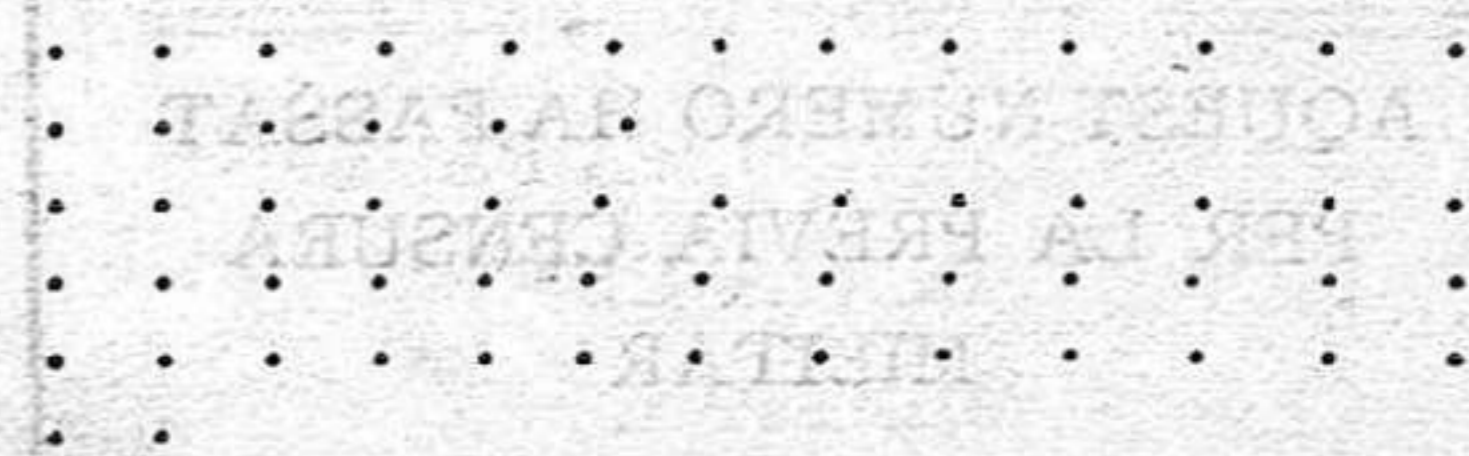
—El temps? Però si no ens preocupa perdre'l o guanyar-lo! Si no en volem treure cap utilitat! Si la qüestió és passar-lo!

Però això, aquesta manera de pensar i de fer, són odioses. Del nostre pas per la terra n'hem de

s'observa en el poble—en tota la gent del poble—una gran tristesa al trobar-se sols i desvalguts. I portarien dol per aquell home al que no els uneix cap lligam carnal, com el porten per una mare o per un fill.

Mireu aquesta faç pàl·lida, serena, tranquil·la, noble, reposada, d'Anatole France. Mireu aquestes mans creuades beatíficament sobre el ventre. Són aquelles mans que crearen *Les opinions de Geroni Coignard*, *Els deus tenen set*, *El maniquet de vimes*, *Els desigs de Joan Servien*—novel·la que

tenir una noció exacta de lo que passa al seu voltant. Aquest home pot equivocar-se de bona fe,

Quina mortaldat, eh? Quin cemen-
tiri... Però, és allò, el nostre emblema és
el crani de Yorik... Esser o no ésser. I
si no ho ets, ja has begut oli...
I què passarà quan ens despertarem
d'entre els morts?...

Nota del dia

Ha trucat al finestral
un mal corb amb ales negres,
anunciant presagi i dol
a la gent que un furt tramegen.

A l'obrir el finestro
han entrat dues parelles
per lligar als malfactors
que no tenen pler ni pena.

Al sonar set o vuit trets
queda un drama de misèria...
El corb al dia dels Morts
anuncia la tristesa

EMILI GRAELLS CASTELLS

El rei de la botifarra

La família Samuel tenia una carniceria
en un barri de la vila d'Odesa, les car-
gues pesades del govern, el fuet dels en-
carregats de les taxes, feia que els
fonaments del seu petit comerç tronto-
llessin de mala manera. Com que en
aquell barri obrer es vivia migradament,
la venda de la seva botiga era raquítica,
tan petita que ja es pronosticava el
temps que tindria de vida.

Un jorn lo inesperat va arribar, el xiu
xiu, la xafardia dels veïns, parlaren
d'un tresor trobat dintre el pedrer d'una
gallina, la budellada d'un be, el cas era
que la família Samuel en un recó de
Trasatlàntic marxava d'emigrant cercant
el manà, la terra de promissió.

En Smell, com l'Armor i en Suift, és
un personatge dintre el gremi dels toci-
naries, son nom és conegut de tota l'es-
cala, tant de llevant a ponent com de
pol a pol. La seva història és una de
tantes americanes.

Arribada la família Samuel a Nova
York, aquell ambient democràtic, l'aire
d'independència, protecció donada a tot
negoci, acompanyat d'una bona orienta-
ció, féu que el petit Samuel de venedor
ambulante de salsitxes arribés a posseir
immenses fàbriques. Al veure que el nom
era un estorp a l'expansió comercial,
sens escoltar les protestes i sospirs dels
seus ascendents, rabins, prínceps, etc., va
agarrotar-lo criant un nou «gentleman»
amb mitjó de seda, barret de moda, trajo
darrer crit. La marxa sempre amunt de
sos negocis, varen consagrar-lo dintre un
país republicà com a rei absolut de la
botifarra.

Llegim en un diari que el duc de l'Al-
bada, marquès de la Peñaraña i comte
de la Coquilla, després de visitar els
Angels aniran a veure Sant Diego i Sant
Francisco i tornaran a Espanya; en un
altre solt porta el mateix diari que l'al-
truista Smell, el rei de la botifarra, arri-
bat a Londres, és obsequiat per petits i
grans i que ja ha donat cent milions de
dòlars a l'Universitat de la Ciència i
altres tants a l'Hospital de la Salut.

Comentaris? Són noves que cada dia
es llegeixen, la una ens fa l'efecte d'unes
quantas ortigues passades pel clatell,
l'altra tot estrenyent els punys sentim
una veu dintre nostre que diu: allò és
país i allò són homes.

P. ARENAS

AQUEST NÚMERO HA PASSAT
PER LA PRÉVIA CENSURA
MILITAR

COMÈDIES D'ACTUALITAT

— No os podéis quejar de mi
juegos a quienes maté,
si buena vida os quité
buena sepultura os di.

El pobre viduo

— Jo que em creia que per fi m'hauries deixat tranquil, i té!
ara resulta que m'esperes a l'altre món!

Hem vist una multitud de badocs pels carrers
i ens hem preguntat: Què passa? Què passa? I no
passava res, perquè ja hi estem acostumats a que
no passi res. Però ben bé res, ben bé res, no és
veritat. Passava que el senyor Marimón posava
una multa a un auto, millor dit, a l'amo de l'auto,
perquè corria massa.

El senyor Marimón posa més de cent multes
diàries, quasi totes als autos, i el senyor Marimón
s'exposa, perquè en els temps corrents la Mort
s'ha modernitzat i també va en auto.

A veure si el senyor Marimón posa una multa
a la Mort per anar massa depressa.

Referent a la intoxicació dels cigrons, són molt
curioses les manifestacions suara fetes.

Diu que s'han analitzat els cigrons, sense que
s'hi hagi trobat cap substància nociva. S'ha anali-
tzat l'olla, i tampoc s'ha analitzat el cadàver, i
el resultat ha estat negatiu. No obstant, diu que
podria ésser que hi hagués alguna cosa.

Còm quedem, que hi és o no hi és? De què
serveixen els anàlisis?

Segurament que en l'olla o en els cigrons hi
havia la Mort dansant. Total, poca cosa.

Traduïm textualment del *Diario de Barcelona*:
«La indisposició de l'almirall Magaz no té im-
portància, i segurament passades algunes hores
de repòs estarà completament restablert; no ob-
stant, la presència d'aquesta llaugera enfermetat
ha servit de pretext perquè en els còrcols i tertú-
lies de la Cort es torni a parlar de la possibilitat
de que pot precipitar-se l'evolució del Directori
cap al Govern de Gabinet, de la qual evolució
vénen parlant els més enterats ja fa algun temps,
inclús en els centres oficials.»

Sentim la indisposició de l'almirall Magaz i de-
sitgem que sigui veritat lo altre.

No sabem si és enveja o què és, però al se-
nyor Marimón li ha sortit competidor.

El senyor tinent d'alcalde de Gràcia, ha de-
mostrat un zel immillorable en bé de la ciutat.
S'ha encomanat el zel d'en Marimón i també
s'afanya a posar multes. És una mena de compe-
tència multicolor de multes.

L'altre dia s'establí a un tipus fixe de 25 pes-
setes. Auto que corria massa, 25 pessetes; auto
que no duia els fanals bé, 25 pessetes; auto que
duia la botzina massa llarga o que no era del gust
del competidor d'en Marimón, 25 pessetes.

Tot són manies en el món. Ara patim la mania
de les economies. Això de l'economia és una
cosa que sempre fa pobre.

Els grans Estats — per a no dir les grans na-
cions, perquè ja és cosa sabuda que dintre un
Estat pot haver-hi varies nacions ben definides —
no pateixen mai la mania de les economies, tot
ho fan anar a dojo. Els pobles, com les famílies
que fan una vida raquítica, pateixen sempre la
mania de les economies. Tenen por de l'ensorrada
i al capdavant aquesta mateixa por els ensorra.

És una enfermetat com una altra, l'enfermetat
de les economies.

Veiem que el *Metro* ja posa les escalinates de
l'estació de la Plaça de Catalunya.

Les posa ara, pels volts de Tots Sants, i de
marbre, com els panteons. Nosaltres ens hem dit:
A baix potser hi ha d'haver un cementiri.

El senyor baró de Viver no reb. Deu estar
preocupat per les barraques que ha d'ensorrar.

Ara que ja som a Tots Sants, ja cal que tots
els sants ens ajudin, ja. I encara no sé pas si en
sortirem, perquè la troca està tan embolicada,
que qualsevol li busca el cap.

Nosaltres, pel que pugui ésser, mentre ens
torren les castanyes, ens anem a buscar bolets.

En Muñoz Seca —

— ha escrit una altra
comèdia que es titula *Los sabios*.

Voleu dir que no comença el xistu en el títol?
Perquè, vaja, el senyor Muñoz Seca —

— encara que en diguin tot el que
en saben, no en poden dir gran cosa dels savis.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, número 8